

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a jogi képviselő neve (1055 Budapest, Balaton utca 12. fszt. 6.) által képviselt I.r. felperes neve (címe) I. rendű, és II.r. felperes neve (címe) II. rendű felperesnek a jogi képviselő neve (címe) által képviselt alperes neve(címe) alperes ellen kötelesrész kiadása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2007. március 7. napján hozott 1.KP.632.365/2005/30. számú ítélete ellen az alperes részéről 31. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és az alperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 329.000 (háromszázhuszonkilencezer) forintra leszállítja. Mellőzi a teljesítés módjára vonatkozó rendelkezést és helyette kimondja, hogy az alperes közvetlenül a felperesek részére köteles teljesíteni. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek együttesen 20.000 (húszezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 53.200 (ötvenháromezer-kétszáz) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesek édesanyja 2004. október 7. napján elhunyt. Végrendelet hagyott hátra, amelyben kizárólagos örökösül férjét az alperest jelölte meg. A végrendelet alapján az eljáró közjegyző az 1149/Kjő.1./2005/16. szám alatti ideiglenes hagyatékátadó végzéssel a hagyatékot az alperesnek adta át. Az örökhagyó hagyatékát képezte a (.....) hrsz. alatt felvett lakóház, udvar, gazdasági épület megnevezésű, 724 m2 nagyságú ingatlan, amely természetben az alperesi cím alatt található, valamint a felvett hagyatéki leltár szerinti 2.864.500 forint értékű ingó vagyon.

A felperesek keresetükben kérték megállapítani, hogy a fenti vagyon után kötelesrészre tarthatnak igényt és kérték kötelesrészük kiadását. Az ingatlan értékét 32 millió forintban jelölték meg, amely után kötelesrészük értéke 8 - 8 millió forint, míg az ingó vagyon tekintetében 350.000- 350.000 forint. Kötelesrészük pénzben való kiadását kérték, azaz az alperes 8.350.000 - 8.350.000 forint megfizetésére kötelezését, továbbá az alperes perköltségeiben való marasztalását.

Az alperes nem vitatta, hogy a felpereseket a kötelesrész megilleti, de vitatta annak alapját, számítási módját és a felperesek által megállapított értékeket, mind az ingatlan mind az ingók vonatkozásában. Előadta, hogy 1964-ben költöztek össze az örökhagyóval, és 1965-ben házasodtak össze. A perbeli ingatlan az örökhagyó különvagyonra volt, de azon közös pénzből és alperesi különvagyonból is komoly beruházásokat végeztek, így az ingatlan 4/16 tulajdoni illetősége megilleti házastársi vagyonszövetség jogcímén. A kötelesrész alapja így, a fennmaradó 12/16 -od tulajdoni illetőség, amelyből a kötelesrész 6/16-od résznek felel meg az alperes özvegyi jogával terhelt. Előadta, hogy az ingóságok közül a hagyatéki leltárban feltüntetett, petróleumlámpát formázó csillár, valamint a tömör fa asztal négy székkal, a rattan bútorok (2 db fotel, 1 db asztal, 2 db ülőke) és az 1 db barna három fiókos komód a különvagyonát képezik. A többi ingóság közös tulajdonú volt, így azok fele értéke tartozik a hagyatékhhoz az alperes özvegyi jogával terhelt. Hivatkozott arra, hogy a hagyatéki leltár részét képező gépkocsit részletre vásárolták és az örökhagyó halála óta egyedül fizeti annak részleteit. Kérte ennek az elszámolását. Az ingatlanon az alábbi beruházások elszámolását kérte: 1968-ban történt a villanyhálózat cseréje, 1970-ben a víz és csatorna bekötése, a kiskonyhából fürdőszoba és WC kialakítása, továbbá PB gázboiler és gáztűzhely beállítása. 1972-ben történt a ház külső tatarozása, a tetőfelújítás és a telefonbekötés, 1975-ben pedig az utcafronti kerítés és a kapuk cseréje. 1976-ban a lebontott melléképület helyére garázst építettek. 1985-ben a nyitott teraszt beépítették, új ajtókat, ablakokat, biztonsági rácsot helyeztek el. Az előszobát és a beépített teraszt padlószőnyegeztek, továbbá nyitott teraszt és lépcsőt építettek műanyag előtetővel és a két szoba közötti ajtó és konyhaajtó helyére boltívet alakítottak ki. 1986-ban került sor a földgáz bevezetésére és központi fűtés kialakítására és földgázzal üzemelő vízmelegítő és gáztűzhely felszerelésére. 1997-ben az utcai gépkocsi bejárat kaput elektromos kapura cserélték, továbbá valamennyi ablakot thermoplán ablakra cserélték. 1998-ban a fürdőszobát teljes egészében felújították, kerti kutat létesítettek. 2001. évben a házat kívülről tatarozták, amelynek során vakolás, színezés és tetőfelújítás történt. A kéményt átrakták, az ereszcatornát kicserélték. Az első szobában további ablakot létesítettek, parketta csere, tapétázás, festés, mázolás történt, kialakították a riasztó rendszert, légkondicionálót, a garázst szigetelték, ereszcatornát szereltek rá és mindvégig folyamatosan rendezték a kertet.

A felperesek az alperesi beruházásokkal kapcsolatosan előadták, hogy a villanyvezeték cserét még a felperesek nagyanyja, az örökhagyó édesanyja fizette, az alperes ahhoz csak munkával járult hozzá, 1972-ben pedig állagmegóvás

történt. A telefont a (.....) Minisztérium vezette be alkalmazottja, az alperes részére. 1976-ban a melléképület nem lett lebontva, csak a meglévő melléképületen nyitottak garázsajtót. A felperesek nagyanyja, aki az örökhagyó édesanyja, 1985-ben hunyt el, és életében az ingatlanon végzett beruházásokhoz anyagilag ő is hozzájárult. Haláláig ő volt az ingatlan tulajdonosa. 2001. évben szintén csak karbantartás történt. Előadták továbbá azt is, hogy nem tudnak arról, hogy az egyes, alperes által megjelölt ingóságok az alperes különvagyonát képeznék, mert az alperes szülei a 60-as években hunytak el, de ezeket az I. rendű felperes 1992-ig nem látta a házban.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárást követően meghozott ítéletében megállapította, hogy a felperesek - kötelesrész címén - megszerezték az ingatlan-nyilvántartásban a (.....) helyrajzi számon bejegyzett, természetben az alperesi cím alatt található ingatlan, egészhez viszonyított, egyenként 195/1000 tulajdoni hányadát. Megállapította, hogy a felperesek tulajdoni illetőségét az alperes özvegyi joga terheli és megkereste a (.....) Kerületek Földhivatalát az ingatlanra a felperesek tulajdoni joga bejegyzése végett. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felpereseknek fejenként 1 millió forint tőkét és annak 2004. október 7-től december 31-ig számított évi 11 %-os, 2005. január 1-jétől pedig a kifizetésig a mindenkori jegybanki alapkamatnak megfelelő összegű kamatát az alábbiak szerint: fejenként 500.000 forintot 30 napon belül köteles teljesíteni, további - egyenként 500.000 forintot pedig - felperesenként havi 20.000-20.000 forintos részletekben 2007. május első napjától kezdődően. A kamatok az utolsó részlettel esedékesek. Egyetlen részlet elmulasztása, vagy késedelmes teljesítése az egész, addig meg nem fizetett hátralékot egy összegben teszi esedékessé. Kötelezte továbbá az alperest, hogy a felpereseknek 30 napon belül együttesen 381.500 forint perköltséget fizessen meg azzal, hogy a teljesítések a felpereseket képviselő ügyvéd pénztárába történnek. Megállapította, hogy a marasztalási összeg teljesítéséért az alperes a fentebb megjelölt ingatlan tulajdonában maradt részével felel. Az elsőfokú bíróság a keresetet ezt meghaladóan elutasította. A felperesek illetékfeljegyzési jogánál fogva le nem rótt 900.000 forint kereseti illetékből felpereseket egyenként 108.000 forint, míg az alperest 684.000 forint megfizetésére kötelezte az állam javára az adóhatóság külön felszólítására.

Az ítéletet azzal indokolta, hogy a perben nem volt vitás, hogy a felpereseket kötelesrész illeti meg, amelynek alapjául kizárólag a hagyatékban maradt vagyontárgyak szolgálhatnak. Ennek megfelelően mindenekelőtt a hagyaték tiszta értékét kellett megállapítani. A hagyaték tiszta értékének megállapításához a figyelembe vehető vagyontárgyak értéke csökkentendő a Ptk. 667. §-ának (1) bekezdésében felsoroltak szerinti hagyatéki tartozásokkal. Tekintettel arra, hogy az ingatlanon végzett alperes által hivatkozott beruházások az alperes és házastársa életközösségének - így vagyontársaságának - ideje alatt történtek, a kötelesrész alapjának meghatározása során gyakorlatilag a házastársi közös vagyon megosztására vonatkozó szabályok szerint a Csjt. házassági vagyonszétosztására vonatkozó szabályainak alkalmazásával kellett eljárni. A Csjt. 31. §-ának (2) bekezdése szerint a házastárs az életközösség megszűnésekor igényelheti a

közös vagyonból a külön vagyonba, illetőleg a különvagyonból a közös vagyonba történő beruházások, továbbá kezelési és fenntartási költségek megtérítését.

A beruházások 1960-as évektől az örökhagyó haláláig tartó időszakát két szakaszra osztotta, tekintettel arra, hogy a munkálatok egy részére még abban az 1985-évig terjedő időszakban került sor, amikor az ingatlan még az örökhagyó édesanyja tulajdonában állt. Ebben a körben először vizsgálta, hogy ezeknek a beruházásoknak a költségei valóban megoszlottak-e az alperes és házastársa valamint az örökhagyó édesanyja között. Ebben a tekintetben a bizonyítási kötelezettség az alperest terhelte azon állítását illetően, hogy a munkálatok költségeit kizárólag ő és házastársa viselték. Ezt az alperes nem tudta bizonyítani és nem bizonyította azt sem, hogy a munkálatok során különvagyonát is felhasználták volna. Nem volt egyértelműen tisztázható tehát az örökhagyó édesanyjának életében végzett beruházásokhoz történt hozzájárulások aránya. A per során felmerült körülmények azt valószínűsítik, hogy az alperes és házastársa, valamint az örökhagyó édesanyja, részben közösen gazdálkodtak és ennek keretében viselték az ingatlannal kapcsolatos beruházások, fenntartási költségek terheit is, ezért az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében eljárva az örökhagyó édesanyja javára 1/3-ad, míg az alperes és az örökhagyót illetően 2/3-ad arányban vette figyelembe ezeket az összegeket.

Az eljárás során beszerzett aggálytalan igazságügyi szakértői vélemény a beruházások együttes költségeit 1985. évre vonatkoztatva 164.600 forintban állapította meg azzal, hogy bár a szakértő a költségeket összességében 178.000 forintban adta meg, az elsőfokú bíróság nem látta bizonyítottnak, azt az alperesi állítást, amely szerint a melléképület teljes átépítésére sor került, ezért csak a melléképület tekintetében kimunkált műszaki létesítési költség 50 %-át vette figyelembe. Az így kiszámolt 164.600 forint összegből az alperes jutója 54.400 forint volt. Ezt az alperes javára számolta el, az 1985. április 22-től 2004. október 7-ig felmerült változó mértékű kamataival együtt, amelyek összesen 144.200 forintot tesznek ki. Így az alperes javára ezen időszakra figyelembe vehető együttes beruházási értéket 198.600 forintban állapította meg.

Az örökhagyó édesanyja halálát követően végzett beruházások vonatkozásában osztotta az alperes álláspontját, amely szerint a Csjt. szabályai értelmében beruházásaihoz tulajdont keletkeztető hatás fűződik, azzal, hogy a felperesi tulajdoni illetőség megállapítása azonban jelen perben szükségtelen. A kérdéses időszakban végzett beruházások értéknövekedése a szakvélemény alapján 2.754.000 forint volt, ebből az alperes javára annak fele része 1.377.000 forint számolható el. A nem értéknövelő munkálatok kivitelezési költségeinek, azaz 1.245.000 forintnak is a fele 622.500 forint illeti meg az alperest.

A temetési költségekkel kapcsolatosan az alperes által elszámolható, számlával nem igazolt tételeknél az elsőfokú bíróság az alperes által elszámolni kért 60.000 forintot eltűzottnak tekintette, ezért annak fele része felszámítására látott lehetőséget, mint a halotti tor költségeire, sírásóknak juttatott összegre. A tárgyaláson meghallgatott tanúk vallomása alapján elfogadta azt, hogy az alperes által megjelölt ingóságok valóban az alperes különvagyonában álltak, ezért azok

nem képezik a hagyaték részét. A fennmaradó ingóságok értékét az ügyben beszerzett és a felek által elfogadott igazságügyi szakértői véleménynek megfelelően állapította meg, amely érték fele 990.000 forint vehető figyelembe, a kötelesrész alapjának meghatározásakor.

A hagyaték értéke tehát az ingatlan 27.500.000 forintos forgalmi értéke és az ingóságok 990.000 forintos értéke, azaz összesen 28.490.000 forint. Ebből levonásra került az 1985. április 22-ig végzett beruházások alperesre eső kamatokkal növelt összege azaz 198.600 forint, az 1985 után végzett beruházások értéknövekedésének alperesre jutó része 1.377.000 forint értékben, a nem értéknövelő munkák költségeiből az alperest megillető rész, amely 622.500 forint, a gépkocsi hitel alperes által fizetett része 543.619 forint összegben, a temetési költségek számlával igazolt, valamint számla nélkül elfogadható együttes összege 186.219 forint értékben és a közjegyzői eljárás alperes által fizetett díja 91.390 forint összegben. Ezek a tételek együttesen és kerekítve 3.010.000 forintot tesznek ki. A kötelesrész alapját képező összeg tehát 25.480.000 forint, amelyből a felperesek kötelesrésze fejenként 6.370.000-6.370.000 forint.

Hivatkozott a Ptk. 672. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a kötelesrészt jogosult, kötelesrészének pénzben való kiadását követelheti és annak (3) bekezdésére, amely szerint, ha a kötelesrész pénzben való kiadása akár a jogosult, akár a kötelezettre sérelmes, a bíróság az összes körülmények mérlegelése alapján elrendelheti a kötelesrészt egészben, vagy részben természetben való kiadását. Mindezek alapján az alperes jövedelmi, vagyoni helyzetét mérlegelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes a kötelesrész teljes összegének pénzben történő megfizetésére nem képes. A tulajdonában lévő vagyontárgyak, különösen az 1.100.000- 1.200.000 forint forgalmi értékű személygépkocsi és az átlagosnál magasabbnak tekinthető nyugdíja viszont alapot ad arra, hogy 1.000.000 forintot egy összegben, további 1.000.000 forintot pedig részletekben tud teljesíteni. A Ptk. 671. §-ának (1) bekezdése alapján oly módon rendelkezett, hogy a fennmaradó kötelesrészt természetben, az ingatlanon fennálló tulajdoni illetőségben adta ki az alperes haszonélvezeti jogával terhelt. A Ptk. 679. § -ának (1) bekezdése alapján a rendelkező részben megjelölte, hogy mely az a vagyontárgy amelyből a felperesek kielégítést kereshetnek. A perköltségekről a felek pernyertessége, elvesztessége arányában döntött.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett. A fellebbezésében kérte az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatni a kötelesrész alapjának számításánál az ingók és az ingatlan értékét külön, külön elszámolni. Az ingók értékéből a különvagyoni ingók és az özvegyi jog értékét levonni, míg az ingatlannál az 1985. év előtti beruházások alperest megillető értékét 2.200.000 forintban kérte elszámolni. Ilyen módon az ingatlanból a felpereseket megillető kötelesrészt - özvegyi joggal terhelt - összesen 21/100-ad tulajdoni illetőségben kérte megállapítani és kérte fizetési kötelezettsége mellőzését. Kérte továbbá a perköltségekben való marasztalása ennek megfelelő csökkentését, illetve mérséklését és kérte a felperesek perköltségekben való marasztalását.

Fellebbezése indoklásában előadta, hogy a kötelesrész alapjának kiszámításakor tévedett az elsőfokú bíróság, mert az ingóságokat is terheli az özvegyi jog, továbbá

a szakvéleménytől indokolás nélkül tért el. Figyelembe véve a különvagyoni ingóságokat, a gépkocsira fizetett részletet, az özvegyi jog értékét és a közjegyzői és kegyeleti költségeket, az ingóságok után a felpereseket összesen 288.257 forint illetné meg, amelyre részletfizetést kért.

Az ingatlan vonatkozásában az 1985-ig végzett beruházásoknál a melléképület teljes értékét kérte figyelembe venni, így beruházáskori értéken az alperest megillető beruházások értéke 58.866 forintot tesz ki. Ez az összeg az akkori forgalmi érték 8 %-a. Álláspontja szerint ezt nem lehet ezen beruházáskori érték kamatokkal növelt értékén elszámolni, mert az méltánytalan és nem tükrözi a forgalmi értékeket. Az elsőfokú ítéletben megállapítottak helyett a jelenlegi forgalmi érték 8 %-ának megfelelő összeg számolandó el az alperes javára, amely 2.200.000 forintot tesz ki. Az ezt követően végzett beruházások értéke 1.999.500 forint, amelyet szintén le kell vonni az ingatlan forgalmi értékéből, a felpereseket megillető kötelesrész mértéke így összesen 11.650.250 forint az alperes özvegyi jogával terhelt, amely az ingatlanból összesen 42/100 -ad tulajdoni illetőséget tesz ki.

Előadta, hogy nem vette figyelembe az elsőfokú bíróság, hogy nincs teljesítőképessége a megítélt pénzösszeg megfizetésére. A perköltségek vonatkozásában sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a teljes szakértői költségeket viselte és a szakvélemények az ingatlan és az ingók vonatkozásában nem a felperesek által előadott értékeket támasztották alá, hanem azoktól lényegesen eltértek. A kötelesrész iránti igényt eleve elismerte, a beruházásokat és egyéb előadásait pedig igazolta.

Az alperes a fellebbezési tárgyaláson az ingóságokra vonatkozó fellebbezési kérelmét visszavonta.

A felperesek az elsőfokú bíróság ítéletének helyes indokai alapján történő helybenhagyását kérték, és kérték az alperes másodfokú perköltségeiben való marasztalását.

Az alperes fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos.

Elsődlegesen rögzíti az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül.

Az elsőfokú bíróság a tényállást az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárta és azt helyesen állapította meg, helyes az arra alapított ítéleti döntése is.

A Ptk. 666. §-a értelmében a kötelesrész alapja a hagyaték tiszta értéke. A kötelesrészt tehát a teljes ingó- és ingatlan hagyaték tiszta értéke alapján kell megállapítani egy összegben. Nincs külön kötelesrész ingó- és ingatlan után. Nincs sem mód, sem ok ezek külön-külön való elszámolására és egyébként is a külön-külön elszámolt kötelesrész összege megegyezne az egységesen megállapítottal.

Az Ítélet tábla álláspontja szerint az alperes által fenntartott fellebbezéssel támadott, az elsőfokú bíróság által az 1985. előtti beruházásokra vonatkozó elszámolási mód

a rendelkezésre álló adatok alapján elfogadható, figyelemmel arra is, hogy a feleknek egyéb bizonyítási indítványa ebben a körben sem volt.

Az ingatlan 1985-ig az örökhagyó édesanyja tulajdonában állt, ezért az eddig az időpontig végzett beruházások vonatkozásában a Csjt. szabályai nem alkalmazhatóak, így helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a beruházások időszakát két szakaszra bontotta. Az 1985-ig terjedő időszakra csak a Ptk. rendelkezései értelmében ráépítésre alapított, vagy kötelmi jogi igénye lehetett az alperesnek az értéknövelő beruházásai alapján. Ráépítésre való hivatkozás nem történt és az érvényesíteni kívánt beruházások közül csak egyes beruházások (pl. a terasz beépítése) voltak ráépítés jellegűek, az pedig nem kizárt, hogy ilyen jellegű beruházás is kötelmi igényként kerüljön elszámolásra. A garázs megépítése szintén lehetett volna ráépítés jellegű beruházás, de a megállapított tényállásban a bíróság nem fogadta el azt, hogy ez egy új építésű melléképület lett volna, mivel az alperes nem tudta ezt bizonyítani, ezért csak annak átalakítását vehette az elsőfokú bíróság figyelembe. Az alperesnek így hagyatéki hitelezői, azaz kötelmi jellegű megtérítési igénye lehetett a beruházásai után. Ezen igény elszámolásakor az elsőfokú bíróság méltányos és arányos, az alperes érdekeit figyelembe vevő elszámolást alkalmazott, figyelembe véve az azóta eltelt hosszabb időszakot is és ennek folytán azt, hogy a beruházásokra fordított összeg beruházáskor lényegesen nagyobb értéket képviselt, mint elszámolásakor.

Az alperes által indítványozott elszámolási mód nem elfogadható, tekintettel arra, hogy egyrészt nem került bizonyításra az, hogy a garázs teljes egészében ekkor került volna felépítésre, másrészt pedig az elsőfokú bíróság fellebbezéssel nem támadott mérlegelése alapján az került megállapításra, hogy ezeket a beruházásokat az alperes az örökhagyó és az örökhagyó édesanyja együtt, egyenlő arányú hozzájárulásukkal végezték el. Ennek figyelembevételével a rendelkezésre álló adatokból és a szakvéleményekből nem következik az, hogy az ingatlan jelenlegi értékének 8 %-a az alperest illethetné meg. Az alperes által hivatkozott számítási mód lényegében az általa állított valamennyi, 1985-ig végzett beruházás 1985-ös forgalmi értékhez viszonyított %-os arányát kívánta minden egyéb körülmény és az ezt követően végzett beruházások figyelembevételével a 2004-es forgalmi értékre kivetítve elszámolni, amelynek egyrészt nincs jogi alapja, másrészt aránytalan eredményt hozna. (1985-ig végzett kisebb volumenű beruházások összességükben - az alperesi számítás szerint - a teljes ingatlan 2004 évi forgalmi értékének 24 %-át tennék ki.)

A főszabály szerint a Ptk. 671. § -ának (1) bekezdése alapján a kötelesrészt minden teher és korlátozás nélkül kell kiadni. A jogszabály rendelkezése értelmében azonban, ha a kötelesrész kiadása esetében a megmaradó vagyon a házastárs korlátozott haszonélvezetét sem biztosítaná, a kötelesrésznek a korlátozott haszonélvezetet biztosító részét csak a haszonélvezet megszűnése után lehet kiadni. A Ptk. 672. § -ának (1) bekezdése értelmében a kötelesrészt jogosult kötelesrészének pénzben való kiadását követelheti. Ez alól a (3) bekezdésben foglaltak engednek kivételt, annyiban, hogy ha a kötelesrész pénzben való kiadása akár a jogosult, akár a kötelezettre sérelmes, a bíróság az összes körülmények

mérlegelése alapján elrendelheti a kötelesrésznek egészben vagy részben, természetben való kiadását.

A fentiek helyes értelmezésével és az alperes jövedelmi és vagyoni helyzetét megfelelően mérlegelve jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperes a kötelesrész egy részét képes pénzben kiadni. Az ítélet indokolásában kitért arra is, hogy az egyösszegű fizetési kötelezettségnek a tulajdonába került nagyobb értékű vagyontárgy elidegenítéséből eleget tud tenni, míg jövedelmi viszonyai lehetővé teszik számára a fennmaradó összeg részletekben történő teljesítését. Az ítéleti döntésben az elsőfokú bíróság az alperes részére az őt megillető korlátozott haszonélvezetet is biztosította, viszont figyelembe vette azt, hogy a felperesekre nézve sérelmes lenne ha a fentiek ellenére a teljes kötelesrészükhöz csak hosszabb idő elteltével juthatnának hozzá. Az alperes fellebbezésében csupán hivatkozott teljesítőképessége hiányára de semmivel sem cáfolta az elsőfokú bíróság ítéletében e körben megállapítottakat. Az Ítéltábla a kifejtettek alapján nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság döntése felülmérlegelésére.

Megalapozott volt viszont az alperes fellebbezése a perköltségek vonatkozásában. A pernyertesség, pervesztesség aránya 76-24 %-os volt és ennek megfelelően kötelezte az elsőfokú bíróság a többségében pervesztes alperest a felperesek részére a perköltségek megfizetésére. Döntése meghozatalakor azonban nem vonta le az alperes által megelőlegezett összesen 218.942 forint szakértő díj alperest megillető 24 %-át, azaz 52.500 forintot a felperesek részére fizetendő összegből.

Az ítéltábla a fentiek alapján a Pp. 253. §-ának (2) és (3) bekezdése szerint eljárva a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között az ítélet fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatta, és az alperest terhelő elsőfokú perköltség összegét 52.500 forinttal 329.000 forintra leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Észlelte az Ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság - erre irányuló kérelem nélkül - úgy rendelkezett, hogy a teljesítések a felpereseket képviselő ügyvéd pénztárába történnek. Az ítéletben megítélt összeg és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint a perköltség is a fél részére jár. Ezért az ítéletnek ezt a rendelkezését az ítéltábla - hivatalból eljárva - mellőzte azzal, hogy az alperes közvetlenül a felperesek részére köteles teljesíteni.

Kötelezte az ítéltábla Pp. 239. §-a szerint megfelelően alkalmazott Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a többségében eredménytelenül fellebbező alperest a felperesek részére másodfokú perköltség megfizetésére, és kötelezte az Itv.64.§-a alapján alkalmazott 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése szerint az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt eljárási illeték állam javára történő megtérítésére.

Budapest, 2007. november 8.

Fermanné dr. Polák Zita
a tanács elnöke s.k.

Dr. Puskás Péter
előadó bíró s.k.

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit
bíró s.k.